

บทที่ 3

วิธีการศึกษาและการวิเคราะห์ระบบงานปัจจุบัน

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาขั้นตอนการดำเนินงานและวิเคราะห์ระบบการประเมินผลโครงการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฝ่ายบริหารงานนโยบายและแผนของโรงเรียนสารภีพิทยาคม เพื่อทำการพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับประเมินผลโครงการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษาและวิเคราะห์ระบบงานในปัจจุบัน ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

- 3.1 ผู้ใช้งานในระบบที่เกี่ยวข้อง
- 3.2 การวิเคราะห์ระบบงานเดิม
- 3.3 ข้อจำกัดและปัญหาระบบงานในปัจจุบัน
- 3.4 ความต้องการของระบบใหม่

3.1 ผู้ใช้งานในระบบที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาระบบงานเดิมที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้า จากเอกสารประกอบการทำแผนปฏิบัติการ โครงการ จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่แผนงาน ผู้รับผิดชอบโครงการ โดยภาระหน้าที่ในระบบ ดังต่อไปนี้

3.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

เป็นผู้ที่บริหารโรงเรียนในการบริหารงานโครงการ ติดตามการดำเนินงาน การวัดประเมินผลโครงการ จัดสรรงบประมาณโครงการ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ

3.1.2 เจ้าหน้าที่แผนงาน

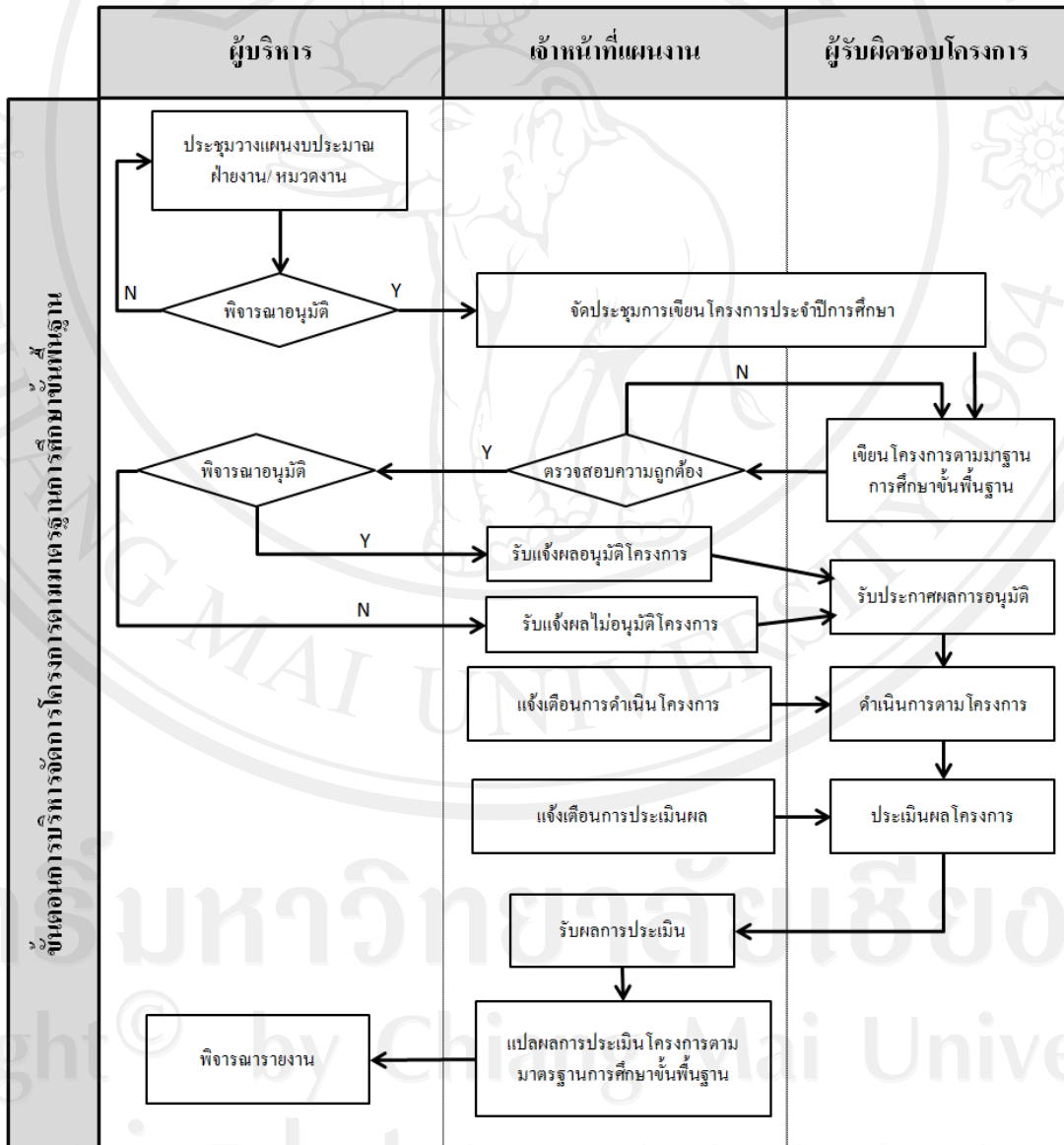
เป็นผู้ที่ตรวจสอบโครงการให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้โดยทุกมาตรฐาน และทุกตัวบ่งชี้จะต้องมีโครงการมารองรับ ทั้งยังติดตามการดำเนินงานของโครงการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมไปถึงการรายงานผลจากประเมินผลโครงการของผู้ที่เกี่ยวข้อง จนถึงการแปลผล

3.1.3 ผู้รับผิดชอบโครงการ

เป็นผู้ที่จัดตั้งโครงการ ให้มีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินกิจกรรมตามโครงการ วัดผลประเมินผลโครงการ และรายงานผล

3.2 การวิเคราะห์ระบบงานเดิม

ในการศึกษาระบบงานเดิมที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้า จากเอกสารประกอบการทำแผนปฏิบัติการ โครงการ จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่แผนงาน ผู้รับผิดชอบโครงการ มีขั้นตอนสรุปได้ดังภาพ

รูป 3.1 แผนผังแสดงขั้นตอนการดำเนินโครงการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากรูปที่ 3.1 สามารถอธิบายได้ดังนี้

3.2.1 ประชุมวางแผนงบประมาณฝ่ายงาน/หมวด

ในการจัดประชุมกำหนดงบประมาณของฝ่ายต่าง ๆ คือ ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ฝ่ายบริหารงานอำนวยการ การเงินและสินทรัพย์ ฝ่ายบริหารงานแผนงานและประกันคุณภาพ ฝ่ายบริหารงานบริการ ฝ่ายบริหารงานกิจการนักเรียน โดยอ้างอิงจากผลการปฏิบัติกิจกรรมโครงการของปีที่ผ่านมา วิเคราะห์งบประมาณที่จะได้รับจัดสรร แล้วจัดสรรตามฝ่ายบริหารงานต่าง ๆ

3.2.2 จัดประชุมการเขียนโครงการประจำปีการศึกษา

เจ้าหน้าที่แผนงานจัดประชุมผู้รับผิดชอบโครงการให้ดำเนินการจัดทำโครงการที่มีความสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาตามตัวบ่งชี้ตามของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกตัวบ่งชี้ทั้งนี้ภายใต้โครงการที่นำเสนอ นั้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ โครงการยกระดับคุณภาพ ซึ่งถือเป็นโครงการใหม่ที่เกิดขึ้นในปีการศึกษา และ โครงการดำรงคุณภาพ ที่เป็นโครงการที่เคยจัดทำขึ้นในปีที่ผ่านมา มีความประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน

3.2.3 การเขียนโครงการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้รับผิดชอบโครงการจะเขียนโครงการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นงานที่เกี่ยวข้องตามหมวดงานของตนเอง

3.2.4 เจ้าหน้าที่แผนงานตรวจสอบความถูกต้อง

เจ้าหน้าที่แผนงานจะดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของโครงการทั้งวัตถุประสงค์ การเชื่อมโยงของมาตรฐานฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน หากมีความถูกต้องจะดำเนินการนำเสนอแก่ฝ่ายบริหารต่อไป หากมีโครงการใดที่มีข้อบกพร่องจะถูกนำส่งคืนแก่ผู้รับผิดชอบโครงการเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

3.2.5 ผู้บริหารพิจารณาอนุมัติโครงการ

ผู้บริหารทำการพิจารณาอนุมัติ/ยกเลิกโครงการ โดยส่งผลการอนุมัติให้กับเจ้าหน้าที่แผนงาน

3.2.6 เจ้าหน้าที่แผนงานแจ้งผลการอนุมัติโครงการ

เจ้าหน้าที่แผนงานแจ้งผลการอนุมัติโครงการแก่ผู้รับผิดชอบโครงการ โดยมีผลการอนุมัติคือ อนุมัติโครงการ และ ไม่อนุมัติโครงการ

3.2.7 ดำเนินการตามโครงการ

ผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินการตามโครงการที่ได้วางไว้ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่แผนงานเป็นผู้แจ้งเตือนให้เริ่มดำเนินการตามโครงการในระยะเวลาที่กำหนด

3.2.8 ประเมินผลโครงการ

ผู้รับผิดชอบโครงการประเมินผลโครงการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีเจ้าหน้าที่แผนงานเป็นผู้แจ้งเตือนให้เริ่มประเมินผลโครงการในระยะเวลาที่กำหนด

3.2.9 รับผลการประเมิน

เจ้าหน้าที่แผนงานรับผลการประเมินโครงการจากผู้รับผิดชอบโครงการ

3.2.10 แปลผลการประเมินโครงการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เจ้าหน้าที่แผนงานจะรวบรวมผลการประเมินโครงการ ทุกโครงการ ที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ นั้น ๆ แล้วแปลผลให้เป็นระดับเกณฑ์คุณภาพของตัวบ่งชี้ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ได้ว่าการดำเนินงานโครงการในปีการศึกษาที่ผ่านมา นั้น ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของตัวบ่งชี้ในแนวทางที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง แล้วดำเนินการแปลผลการประเมินระดับเกณฑ์คุณภาพของตัวบ่งชี้ให้เป็นระดับเกณฑ์คุณภาพมาตรฐานของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ได้ว่าการดำเนินงานโครงการในปีการศึกษาที่ผ่านมา นั้น ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในแนวทางที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง จัดทำรูปเล่มรายงานการประเมินโครงการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเสนอต่อผู้บริหารต่อไป

3.2.11 ตรวจสอบรายงาน

ผู้บริหารจะตรวจสอบรายงานที่เป็นรูปเล่มเอกสารของเจ้าหน้าที่แผนงานเพื่อนำผลการประเมินที่ได้ไปวางแผนการดำเนินงานในปีถัดไป

3.3 ข้อจำกัดและปัญหาระบบงานปัจจุบัน

จากการศึกษาระบบงานเดิมที่ได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนั้น ผู้วิจัยพบว่าในระหว่างขั้นตอนกระบวนการทำงานจะเกิดปัญหาขึ้น ทั้งจากการจัดการด้านตัวบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการโครงการของผู้รับผิดชอบโครงการ และด้านการแปลผลตามเกณฑ์ระดับคุณภาพ ดังสามารถสรุปได้ดังนี้

3.3.1 ด้านการจัดการตัวบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการประชุมเชิงปฏิบัติการเขียนโครงการประจำปีนั้น ในการระบุตัวบ่งชี้ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโครงการ ต้องใช้เวลานานในการตรวจสอบว่าตัวบ่งชี้ใดที่ยังไม่มีโครงการรองรับ ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงานในขั้นตอนถัดไป

3.3.2 ด้านการจัดการโครงการ

1) ผู้รับผิดชอบโครงการไม่ดำเนินการโครงการในระยะเวลาที่กำหนดทำให้โครงการบางโครงการถูกยกเลิก ส่งผลต่อตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องต้องขาดผลการประเมิน

2) การจัดการโครงการของผู้รับผิดชอบโครงการ ขาดการติดตามอย่างต่อเนื่องของเจ้าหน้าที่แผนงาน ทำให้โครงการที่ถึงกำหนดเวลาในการดำเนินงาน เมื่อดำเนินการไปแล้วขาดการรายงานผลเชิงคุณภาพ ส่งผลต่อการรวบรวมผลผู้การแปลผลต่อไป

3) ระบบงานเดิมมีการจัดการเอกสารที่ไม่เป็นระเบียบทำให้การสืบค้นข้อมูลเป็นไปด้วยความล่าช้า ทั้งการสืบค้นโครงการ การสืบค้นผลการประเมินการแปลผลตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งรายงานที่เป็นรายงานเปรียบเทียบผลการประเมินมาตรฐานและตัวบ่งชี้รายปีไม่สามารถจัดทำได้ในระยะเวลาอันสั้น ทำให้ขาดข้อมูลที่จะช่วยในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานโครงการของผู้บริหาร

3.3.3 ด้านการแปลผลตามเกณฑ์ระดับคุณภาพ

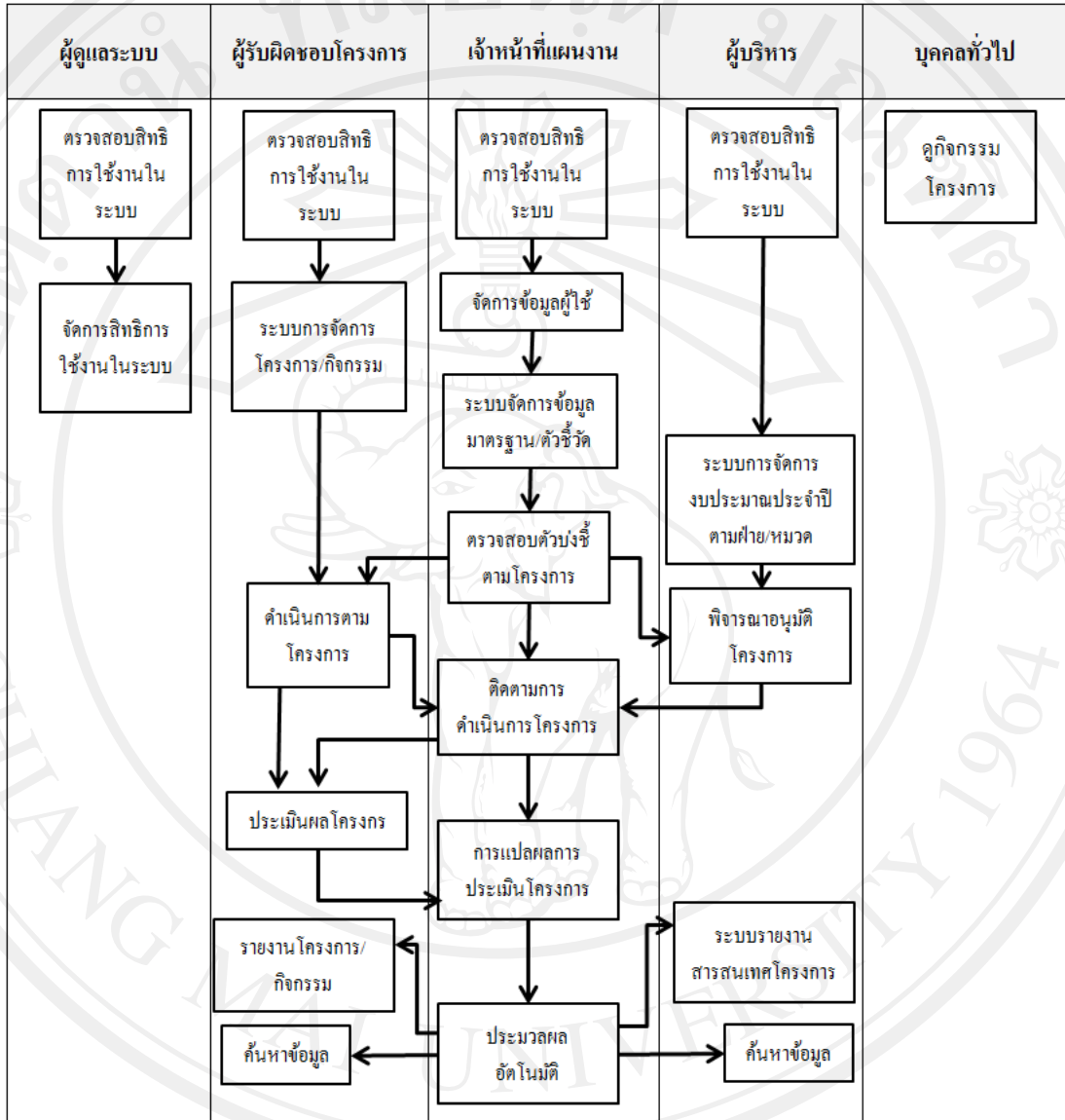
1) ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน บางรายการไม่มีโครงการรองรับหรือโครงการนั้นถูกยกเลิก ทำให้ขาดผลการประเมิน ดังนั้นตัวบ่งชี้ นั้น ๆ ไม่สามารถแปลผลได้

2) ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อแปลผลนั้นมีข้อมูลจำนวนมาก ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน ส่งผลให้ผู้บริหารต้องขาดสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนาองค์กร

3) ในการเปรียบเทียบการประเมินรายปีของผลการประเมินคุณภาพตัวบ่งชี้และคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความล่าช้าเพราะยังขาดเครื่องมือที่ช่วยในการประมวลผล

4) ระบบงานเดิมนั้นไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริหารได้ตามระยะเวลาที่กำหนด มีความล่าช้าต่อการทำงาน การแปลผลข้อมูล การรายงานผลข้อมูล เป็นต้น

3.4 ความต้องการระบบใหม่

รูป 3.2 แผนผังแสดงขั้นตอนของระบบสารสนเทศสำหรับประเมินผลโครงการ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสารภีพิทยาคม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

จากรูปที่ 3.2 สามารถอธิบายภาพรวมของระบบสารสนเทศสำหรับประเมินผลโครงการ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสารภีพิทยาคม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ได้ดังนี้

3.4.1 ระบบสามารถตรวจสอบสิทธิ กำหนดสิทธิของผู้ใช้งานในระบบ โดยผู้ดูแลในระบบสามารถเพิ่ม ลบ ผู้ใช้งาน รวมไปถึงสามารถกำหนดสิทธิการใช้งานของผู้ใช้ได้

3.4.2 ผู้ดูแลระบบจะสามารถจัดการสิทธิการใช้งานในระบบของผู้ใช้งานได้

3.4.3 ระบบการจัดการ โครงการ/กิจกรรม ของผู้รับผิดชอบโครงการ มีดังนี้

ตัวบ่งชี้

- 1) ปรับปรุงและยกเลิกโครงการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) ปรับปรุงความสอดคล้องข้อมูลของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและข้อมูล
- 3) แสดงรายงานของโครงการตามตัวบ่งชี้ในมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4) ปรับปรุงกิจกรรมภายใต้โครงการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 5) ค้นหาโครงการและกิจกรรมตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 6) ประเมินผลโครงการตามตัวบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 7) ปรับปรุงค่าใช้จ่ายกิจกรรมตามงบประมาณ
- 8) ประเมินผลโครงการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.4.4 ระบบสามารถรายงาน โครงการ/กิจกรรม

- 1) รายงานการประเมินผลโครงการ
- 2) รายงานกิจกรรมตามโครงการ

3.4.5 การจัดการข้อมูลผู้ใช้

- 1) เพิ่ม ลบ แก้ไข ฝ่ายบริหารงานและหมวดงาน
- 2) เพิ่ม ลบ แก้ไข ผู้ใช้งาน

3.4.6 ระบบจัดการข้อมูลมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้

- 1) เพิ่ม ลบ แก้ไข มาตรฐาน
- 2) เพิ่ม ลบ แก้ไข ตัวบ่งชี้

3.4.7 ระบบสามารถติดตามการงานผลโครงการ ดังนี้

- 1) รายงานโครงการที่ดำเนินการไปแล้วแต่ยังไม่ได้รายงานผลการประเมิน
- 2) ติดตามแจ้งเตือนการดำเนินงานโครงการ

3.4.8 การแปลผลการประเมินโครงการ

- 1) การแปลผลการประเมินโครงการตามตัวบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษาขั้น

พื้นฐานเป็นการแปลผลแบบอัตโนมัติ

2) การแปลผลการประเมินตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการแปลผลแบบอัตโนมัติ

3.4.9 ระบบการจัดการงบประมาณประจำปีตามฝ่าย/หมวด

1) เพิ่ม ชกเล็ก ปรับปรุง และคำนวณ การอนุมัติยอดเงินงบประมาณของโครงการตามหมวดงานได้

2) เพิ่ม ชกเล็กและปรับปรุง ยอดเงินงบประมาณของหมวดงานภายใต้ฝ่ายบริหารงานได้

3) เพิ่ม ชกเล็กและปรับปรุง ยอดเงินงบประมาณประจำปีได้

4) การอนุมัติโครงการของโรงเรียนตามหมวดงานของฝ่ายบริหารงาน

5) รายงานงบประมาณรวมของโครงการตามฝ่ายบริหารงานของโรงเรียน

6) รายงานงบประมาณฝ่ายบริหารงานของโรงเรียน

7) รายงานงบประมาณหมวดงานตามฝ่ายบริหารงานของโรงเรียน

3.4.10 ระบบรายงานสารสนเทศโครงการ

1) รายงานการวิเคราะห์แปลการประเมินตามตัวบ่งชี้เป็นระดับเกณฑ์คุณภาพของตัวบ่งชี้

2) รายงานการวิเคราะห์แปลผลระดับเกณฑ์คุณภาพของตัวบ่งชี้เป็นระดับเกณฑ์คุณภาพมาตรฐาน

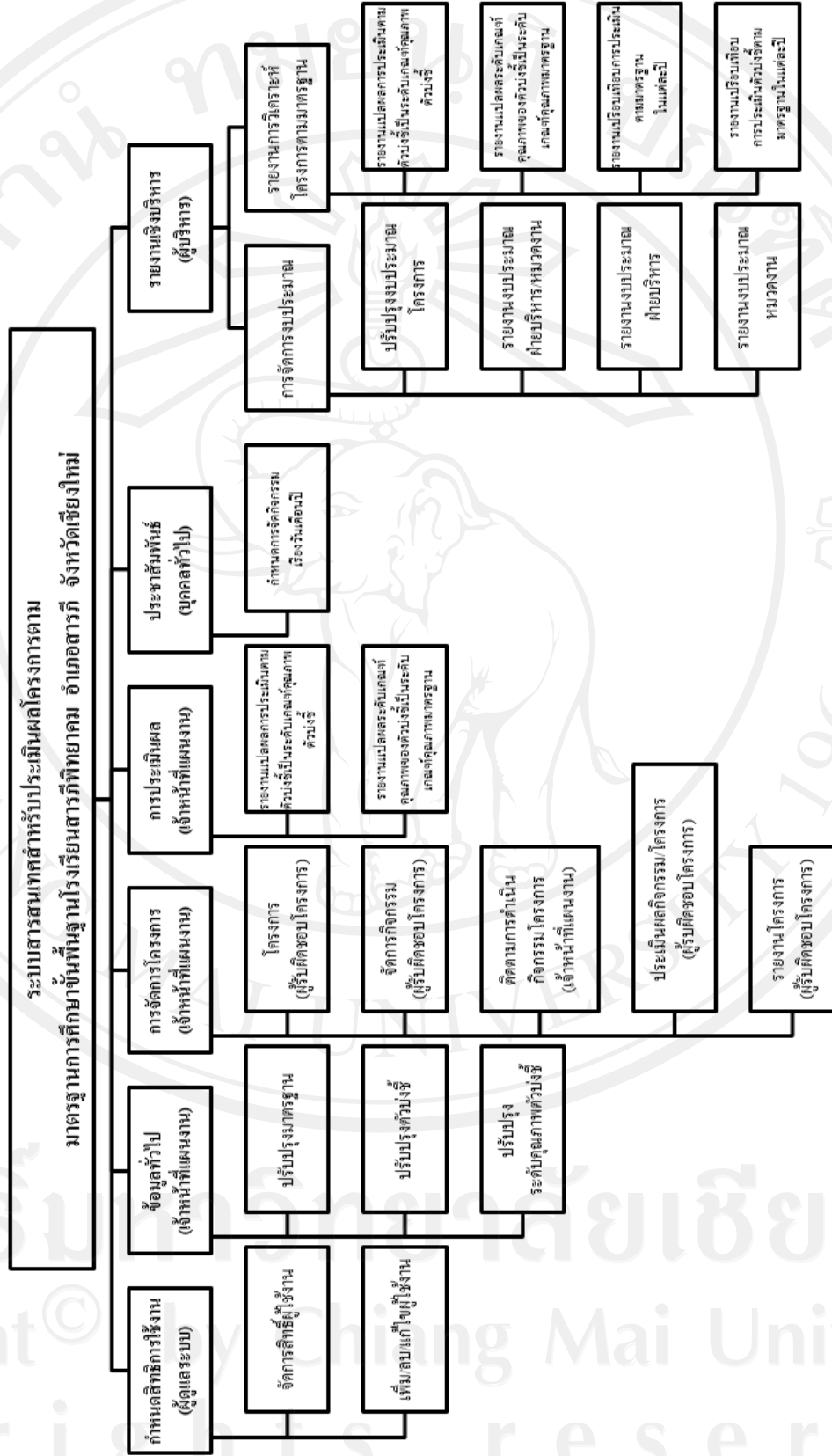
3) รายงานเปรียบเทียบผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานรายปี

4) รายงานเปรียบเทียบผลการประเมินตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานรายปี

5) รายงานการแปลผลรวมของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานแสดงภาพรวมของการประเมินผลด้านมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงแสดงผลการประเมินมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ของแต่ละมาตรฐาน ตลอดจนสรุปผลการประเมินของปีว่าอยู่ในระดับเกณฑ์คุณภาพใด

6) รายงานตรวจสอบตัวบ่งชี้ตามโครงการสำหรับตรวจดูโครงการที่ยังไม่ได้ประเมินผล

3.4.11 แผนผังภาพรวมของระบบ

รูป 3.3 แผนผังภาพรวมของระบบสารสนเทศสำหรับประเมินผลโครงการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสตรีพิทยาคม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่